

Het Randstedelijk Mannenkoor
SPIJKENISSE

RANDVERSCHIJNSELEN

Jaargang 22 - nummer 1 - 7 oktober 2021

Colofon

Correspondentieadres

Fregat 50

3232 CH Brielle

E-mailadres

Redactie

Tekstverwerking / vormgeving

E-mail

secretaris.hrm@gmail.com

Ger Buitink en Roel Korpershoek

Ger Buitink

redactie.hrm@gmail.com

Bestuur Randstedelijk Mannenkoor

Voorzitter

Ger Beikes

06-11300722

voorzitter.hrm@gmail.com

Secretaris

Ies Dekker

0181-412393

secretaris.hrm@gmail.com

Penningmeester a.i.

Bas Vogel

0181-613157

b.vogel4711@gmail.com

Comm.PR

Kees Wagener

06-25035188

prcomm.hrm@gmail.com

Comm. Activiteiten

Koos Bouter

0181-479990

j.bouter@kpnmail.nl

2° Penningmeester

Cees Brobbel
0181-414279
cees.brobbel@hetnet.nl

2° Secretaris

Bas Vogel
0181-613157
b.vogel4711@gmail.com

Muziekcommissie

Arjan Breukhoven
010-4211882
info@arjanbreukhoven.nl

Ger Beikes
06-11300722
voorzitter.hrm@gmail.com

Arie van Sintmaartensdijk
0181-626184
jacomijntje46@gmail.com

Leo Molendijk
0186-691884
l.molendijk@kpnmail.nl

Bert Bijkerk
06-21521162
bbijkerk@planet.nl

Koormeester

1° Koormeester
Leo van Kooij
0181-213952
nylon@hetnet.nl

2° Koormeester
vacant

3° Koormeester
Toon Kooren
0181-216654
kooren45@zonnet.nl

Gastheren

1° Tenoren
Leo Molendijk
0186-691884
l.molendijk@kpnmail.nl

2° Tenoren
Cor Kreft
010-4383318
c.kreft15@upcmail.nl

Baritons
Jan Modderman
06-38599471
j.modderman53@gmail.com

Bassen
PeterSpanjersberg
06-22935791
peter10021951@gmail.com

vervanger
Willem Kardol
06-53539296
willemkardol@hccnet.nl

vervanger
Cees Neuteboom
0181-620080
cetruneuteboom@outlook.com

vervanger
Ger Beikes
06-11300722
gerbeikes.hrm@gmail.com

vervanger
Peter Hoevenaars
0181-310807
pjhoevenaars@planet.nl

Diversen

Erelid: Cees Brons en Anton Kooren

Repetities: Iedere donderdag om 19.30 uur in 'De Kern', Eikenlaan 2, Spijkenisse, 0181-612800.

Contributie: € 16,00 per maand; over te maken per eerste van de maand op RABO bank nr. **IBAN** NL24 RABO 3160 3246 13 van Het Randstedelijk Mannenkoor te Spijkenisse.

Donateur worden? : Voor slechts € 36,00 per jaar kunt u het koor steunen. In ruil voor die steun krijgt u gratis 1x toegangskaart voor eigen concert naar keuze en 6 x per jaar het clubblad Randverschijnselen. Betaling zie contributie.

Kleding: **Formeel 1:** rood jasje, gilet, zwart overhemd, rode vlinderstrik, rode pochet (nieuw), zwarte smokingbroek, zwarte sokken, zwarte schoenen.

Formeel 2: zwart smokingjasje,ivoorkleurig overhemd, zwarte smokingbroek, zwarte sokken, zwarte schoenen.

Formeel 3: crèmekleurig smokingjasje,ivoorkleurig overhemd, zwarte smokingbroek, zwarte sokken, zwarte schoenen.

Diversen : bij formeel 2 en 3 kunnen we gebruik maken van rode vlinderstrik/rode pochet (nieuw) of gestreepte vlinderstrik/pochet.

Website: www.randstedelijkmannenkoor.nl
E-mail: info@randstedelijkmannenkoor.nl

inhoudsopgave

11

blz. 2-3
blz. 4
blz. 5-6
blz. 7
blz. 8
blz. 9
blz. 10
blz. 11-19
blz. 21
blz. 23-24
blz. 26-28
blz. 29-30

Colofon
Inhoudsopgave
Van de voorzitter
Van de redactie
Wie is er jarig
We mogen weer zingen
Nieuwsbrief Stichting Ghana
Het wapen van Oostvoorne
Kruikenruiker
Orgeltrapper
Haven van Spijkenisse
Stoelzetster

We zijn weer van start gegaan!!! In onze nieuwe locatie: Dorpskerk Spijkenisse. We zijn nog rustig aan begonnen, maar we gaan wel naar het "normale". Dus weer 1 uur repeteren, kwartier pauze, nog eens 1 uur repeteren. Met toch ook een kopje koffie of thee, of een frisje/biertje enz.. En we kijken vooruit naar december, naar m.n. ons eigen Kerstconcert. Met niet te veel nieuwe nummers, want we hebben daarvoor niet genoeg tijd meer. Kom wel elke donderdagavond repeteren, want we willen natuurlijk in topvorm zijn op donderdag 23 december 2021.

Op het moment van dit schrijven staat ook de reis naar Den Bosch nog te gebeuren. Er gaan 42 zangers mee, mooi verdeeld over de stemmen. In totaal gaan er 72 mensen mee, deels met eigen vervoer (de bus telt 65 plaatsen). Het is te hopen dat het redelijk weer is en dat het genieten wordt van deze reis (en niet alleen van de Bossche Bol).

Een paar leden zijn gestopt: Arie Ophorst (bariton), Henk Ketting (bas), Gerard van de Bos (2^e tenor), Geert van Genderen (1^e tenor). Jarenlang maakten deze mannen deel uit van ons koor. Arie en Henk zelfs heel actief in allerlei commissies, of ze waren daar nauw bij betrokken. We hopen dat een paar van deze gewaardeerde zangers nog weer op hun besluit terug komen.

Dat deed al wel Peter Adriaansen. Toen we weer waren begonnen en hij daar lucht van kreeg, meldde hij zich gelijk weer aan als lid. Van harte welkom Peter en veel zangplezier bij ons.

We gaan weer proberen mannen te interesseren voor Het Randstedelijk Mannenkoor. Met jullie medewerking en ook via de media. Op donderdag 21 oktober hebben we formeel OPEN HUIS. De gelegenheid om kennissen, vrienden, familieleden op te porren en mee te gaan. Als ze willen, krijgen ze twee maanden de tijd om te wennen aan het zingen in ons mannenkoor. En om te ervaren hoe ontspannend het zingen is.

Ook willen we weer projectzangers uitnodigen. Voordat Corona ons belette verder te zingen hadden we een stuk of 6 -7 mannen. Die gaan we benaderen of ze nu weer mee willen doen.

Helaas, helaas: maar onze secretaris Ies Dekker heeft te kennen gegeven te gaan stoppen me/t het bestuurswerk per maart 2022. Hij heeft nog andere hobby's / werkzaamheden. Ies moest een keuze maken, maar hij blijft natuurlijk wel zingen.

Dus, we moeten op zoek naar een nieuwe secretaris. Liefhebbers kunnen zich nu al melden bij Ies of Ger. Je hebt dan ruim de tijd om alvast mee te draaien in het bestuur en dan m.n. met Ies mee te lopen.

Laat je gedachten erover gaan; het is echt ontzettend leuk om in een enthousiast bestuur te werken voor jouw cluppie: ons koor.

Je bent nooit te oud om te trouwen. Cors Weijers (bariton) vond een nieuwe liefde en bezegelde dat onlangs met een huwelijk. Wij wensen het kersverse bruidspaar een heel gelukkig huwelijk in goede gezondheid.

Ger Beikes

Jaargang 22 alweer. De tijd vliegt als het gezellig is. Na 18 aanden is het dan weer zover, we zijn begonnen. De eerste repetitieavond begon een beetje stroef maar dat is logisch na zo'n lange afwezigheid. Na een uurtje zingen werd het volume beduidend zachter een teken om ermee te stoppen. De tweede en derde repetitieavond klonk beter en daarmee werd de angst van vals zingen zeker overwonnen. Met als vooruitzicht een optreden in de Sint-Janskathedraal zal het zeker nog beter gaan klinken, maar bij het ter perse gaan van dit blad moet de reis naar 's Hertogenbosch nog plaats vinden. Een verslag van dit evenement volgt in het volgende nummer. De redactie had gehoopt op veel kopij maar blijkbaar is er tijdens de afgelopen maanden weinig gebeurd. Zowel zingen maar ook schrijven is tijdens deze lange afwezigheid een beetje ingedut? Dus mannen grijp de (bal)pen of het toetsenbord en schrijf eens een leuk of interessant verhaal. Cor Kreft heeft weer zijn best gedaan om iets over Oostvoorne te schrijven. Leerzaam en mooi om iets over een andere gemeente te weten te komen.

Rest ons nog iedereen veel leesplezier te wensen en blijf vooral gezond.

Het volgende nummer verschijnt op 2 december 2021
Kopij voor 21 november 2021 sturen naar:
redactie.hrm@gmail.com

Op:	woordt:	jaar:
16 okt.	Jaap Roos	89
30 okt.	Piet Eland	84
1 nov.	Joost Molenaar	83
5 nov.	Jan Poot	77
6 nov.	Jan van Elburg	65
7 nov.	Hans Vos Dick	71
13 nov.	de Heer Cor	78
28 nov.	Baarendse	76

Allemaal van harte gefeliciteerd en een fijne verjaardag toegewenst.

We mogen weer zingen!

Na 18 maanden kon de koortas met muziek weer afgestoft worden. Want we mochten weer figuurlijk gesproken “de wei” in. En dan begrijp je meteen wat een koe voelt als hij weer de stal mag uitrennen.

Het rennen zal bij ons niet meer zo snel gebeuren maar het is toch wel prettig als je iedere week weer op donderdagavond uit volle borst kunt zingen.

Het nieuwe onderkomen is voor veel koorleden geen verrassing want we hebben er vele concerten gezongen, maar verspreid op 1,50 meter is toch wel even wennen. Vooral als je gewend bent om iemand naast je te hebben die de juiste toon inzet. Nog even geduld en we zitten weer naast elkaar.

Holland address:

p/a Wieldijk 5
3218 LL Heenvliet
The Netherlands

Tel. : +31 (0)181 661451 of
+31 (0)10 2831105

Website: www.sgms.nl

e-mail: jan.derijke@xsvall.nl

Stichting GHANA Medical Support
Ghames Foundation

Beste vrienden, sponsors, sympathisanten en belangstellenden,

Fijn om te melden dat er in het noorden van Ghana niet of nauwelijks Covid-19 besmettingen zijn waargenomen. Het vermoeden is dat door het droge warme weer en de fysieke weerstand van de bewoners, het virus geen vat op hen heeft gekregen. Het dagelijkse leven gaat daar gewoon door.

De meeste dorpen zijn nu aangesloten op het elektriciteitsnetwerk. Enkele nog verder afgelegen dorpen moeten nog even geduld hebben, maar krijgen ook aansluiting op het netwerk. Een enorme vooruitgang en de bewoners zijn blij met deze positieve ontwikkelingen. De kliniek in Yikpabongo functioneert naar behoren, maar het basisonderwijs blijft een zorgenkind. In veel dorpen zijn de scholen in slechte staat en er is geen schoolmeubilair of leermiddelen. Ook huizen voor onderwijzers zijn er niet of nauwelijks. Alleen de dorpen waar wij woningen hebben laten bouwen is de huisvesting geen probleem meer. We krijgen regelmatig vragen of we verdere ondersteuning kunnen geven met het bouwen van onderwijzerswoningen en het leveren van schoolmeubelen et cetera. Zoals eerder vermeld in de nieuwsbrief van december 2020 nemen we deze verzoeken niet meer in behandeling. Men betrekt dit ten eerste. Wel blijven we de basisscholen in de diverse dorpen voorzien van leermiddelen, zoals schriften en pennen en ook schooluniformen. Op dit moment wordt er weer voor 450 kinderen lesmateriaal aangeschaft en verdeeld over een vijftal scholen. Het kost € 18,00 per kind. Daar komen dan de kosten voor transportbegeleiding nog bij. Dit is ongeveer € 1,50 per kind. Zie bijgesloten overzicht voor alle details. Dit project wordt door Mr. Danso begeleid. Deze opzet om basisschoolkinderen van leermiddelen te blijven voorzien, willen wij vooralsnog continueren. Tot nu toe hebben we 1500 kinderen van leermiddelen voorzien. Kennis is echt de sleutel voor een betere toekomst. Alle kinderen die via de stichting een opleiding hebben genoten hebben een baan. Een beter bewijs dat opleiding een goede toekomst biedt is er niet. Dit jaar zijn weer vier studenten klaar met de studie. Zij hebben ook uitzicht op een baan. Twee als onderwijzer, een als coupeuse en een als hotelmanagement medewerker. We zijn trots dat ze dit bereikt hebben. Voor de studenten die op dit moment universitair onderwijs volgen, zijn we nog twee jaar financieel verantwoordelijk.

Als u ons nog wilt blijven ondersteunen, verwijzen wij u naar de banknummers die op het briefpapier zijn vermeld. Wij wensen u een fijne en gezonde zomer toe.

Met hartelijke groet
Namen het voltallige bestuur

J.W. de Rijke

Overhandigen van de schoolboeken

HET WAPEN VAN OOSTVOORNE

Het wapen van Oostvoorne werd op 24 december 1817 aan de Zuid-Hollandse gemeente Oostvoorne toegekend. Het wapen bleef tot 1980, het jaar dat de gemeente opging in de gemeente Westvoorne, gebruikt. In 1981 kwam het in het heraldisch rechterdeel van het wapen van Westvoorne terug. Verderop in het verhaal meer hierover. Het wapen is afgeleid van het heerlijkheidswapen van de heerlijkheid Oostvoorne. Het wapen werd in 1729 als zodanig genoemd.

Blazoenering.

De blazoenering van het wapen luidde als volgt:

Van keel, beladen met een burg van zilver, waarop is rustende een leeuw van goud. Het wapen is geheel rood van kleur met daarop een zilveren toren. Op de toren ligt een gouden leeuw. In de blazoenering worden de grond waarop de burcht staat en het aantal ramen niet vermeld. Het gaat daarbij om een rode grond die uit de schildvoet omhoogkomt en drie zwarte ramen. Het rode schild met daarop een rode grond en een zilveren toren met daarop een gouden leeuw zijn twee combinaties die in de heraldiek niet mogen. Door deze combinaties gaat het om een zogenaamd raadselwapen.

Geschiedenis - Oostvoorne

Oostvoorne ontstond rondom de in 1100 gebouwde burcht van de Heren van Voorne. De bekendste bewoner van de burcht was Jacoba van Beieren. Jacoba van Beieren was hertogin van Beieren, gravin van Holland (1401-1436), Zeeland en Henegouwen (1417-1433). De dochter en opvolgster van Willem VI woonde hier omstreeks 1430 enige tijd. Zij zwaaide de scepter over een stuk land

dat zich uitstrekt over het gebied dat tegenwoordig Voorne-Putten en Goeree heet. Na haar vertrek trad het verval in. Het kasteel werd gesloopt en wat resteert is een bijgebouw ('De Overburcht') en een ruïne.

Oostvoorne is een dorp gelegen op het eiland Voorne in de Nederlandse provincie Zuid-Holland. Het inwonertal bedraagt 8.100. Tot 1 januari 1980 was Oostvoorne een zelfstandige gemeente, bestaande uit de gelijknamige kern en Tinte. Per 1 januari 1980 werd de gemeente samengevoegd met Rockanje tot de nieuwe gemeente Westvoorne.

Dialect

Traditioneel spraken de inwoners het Oostvoorns dialect. Dit is verwant aan het Zeeuws, net als het Flakkees dat op Goeree-Overflakkee gesproken wordt. Het Oostvoorns sterft in rap tempo uit door de grote instroom van Rotterdammers en mensen uit andere steden in de omgeving.

Religie

De *Protestantse Gemeente Oostvoorne*, aangesloten bij de Protestantse Kerk in Nederland, houdt haar godsdienstoefeningen in de Dorpskerk aan het kerkplein. Deze kerk werd in de 12e eeuw gesticht en gewijd aan Lambertus van Maastricht. De Jerusalemkerk aan de Valkenlaan is het onderkomen van de *Gereformeerde Gemeente Oostvoorne*. De Gereformeerde Rialaankerk werd in 2012 gesloten.

Geografie

Het dorp kent in het geheel geen straatnamen die eindigen op -straat. Er zijn alleen wegen, lanen, een enkele dijk en paden. Een fragment uit het lied 'Oostvoorne aan zee' noemt het dan ook "Jij dorpje zonder enen straat, waar weg en laan doorhenen gaat."

Autostrand

Oostvoorne had lange tijd als enige plaats in Nederland een autostrand. Het strand zou al voor de Tweede Wereldoorlog toegankelijk zijn geweest voor auto's. Ook de tramlijn Spijkenisse - Oostvoorne eindigde van 1950 tot de opheffing in 1965 aan het strand. In 1992 vond een groep mensen dat het strand moest worden gesloten voor auto's. Na jarenlang overleg, waaraan de gemeente Westvoorne zich al snel onttrok, besloot de provincie Zuid-Holland het strand per 15 oktober 2004 te sluiten voor auto's en er een vogelgebied van te maken.

De opkomst van badplaats Oostvoorne

dOostvoorne

We gaan terug naar de glorie-dagen van de badplaats Oostvoorne. Drie Briellenaren openen op 5 juli 1885 café-restaurant Zee en Duinen maken daarmee een voorzichtig begin om van Oostvoorne een badplaats te maken. Helaas, een succes wordt het niet, de gasten blijven uit. Twee jaar later koopt timmerman Pieter Elshout het café

en hij gaat flink aan de slag. Met behulp van zijn timmermansoog tovert hij *Zee en Duin* om tot een ware publiekstrekker. Ook enkele hotelkamers bij. Het publiek weet nu wél de weg naar het strand te vinden. Bewoners van Voorne maar ook welgestelde burgers uit de stad bezoeken het etablissement.

Als je rijk bent, dan laat je het breed hangen, zo ook Het café-restaurant wordt flink uitgebreid en Elshout timmert er in Oostvoorne. De hotelgasten van Zee en Duin worden per badkoets richting de zee gereden en daarmee is Oostvoorne op 18 juni 1889 officieel een badplaats. De populariteit van Oostvoornse natuurschoon neemt in de jaren negentig van de negentiende geleidelijk toe.

Ongeremde groei

In de twintigste eeuw is er geen ontkomen meer aan, de badplaats Oostvoorne trekt jaarlijks honderden bezoekers. Door verbeterde bereikbaarheid, ondermeer door de aanleg van een steiger voor stoomboten (1902) en een tramverbinding (1906), stromen de badgasten binnen. Ondernemers ruiken het geld en beginnen cafés, hotels en strandtenten. In 1912 is er dan zelfs het plan om een villa-wijk te bouwen, maar dit is nooit uitgevoerd. Het succes van de badplaats brengt allerlei verschillende faciliteiten met zich mee. Zo worden er sportvelden aangelegd, er komt een golfbaan en in 1930 is er de opening van een vliegveld voor sportvliegers.

Noodlottig einde

Hoe is het allemaal afgelopen met Oostvoorne als populaire badplaats? Verschillende tegenslagen maken het strand steeds minder aantrekkelijk. Twee grote stormen in 1911 en 1916 slaan een groot deel van het zand weg. Het oorspronkelijke brede strand verandert in een smal strookje zand. De tramrails raakt beschadigt in de stormen, waardoor de tram niet meer tot het strand kan doorrijden. De badgasten moeten hierdoor een eind lopen voordat zij op het strand kunnen komen. Tot overmaat van ramp dreigen de hotels op de boulevard door de afkavelende duinen in te storten. Door de crisis tijdens de jaren dertig hebben mensen steeds minder te besteden. Een dagje strand zit er veelal niet meer in.

De Duitsers geven tijdens de Tweede Wereldoorlog de nekslag. De gebouwen en hotels op de boulevard moeten plaats maken voor de Atlantikwall. Uiteindelijk is er niets meer over, wat herinnert aan de glorie dagen van de toen populaire badplaats Oostvoorne...

Westvoorne

Zoals eerder al is omschreven, werd op 1 januari 1980 de gemeente Oostvoorne, Rockanje en Tinte, samengevoegd tot de gemeente Westvoorne. En dus ook het wapen. Daarover het volgende.

HET WAPEN VAN WESTVOORNE

Het wapen van Westvoorne is op 26 augustus 1981 bij Koninklijk Besluit aan de gemeente Westvoorne toegekend. Deze nieuwe gemeente was op 1 januari 1980 ontstaan uit (delen van) de gemeenten Oostvoorne en Rockanje en het dorp Tinte.

Het wapen is een combinatie van de wapens van de gemeenten Oostvoorne en Rockanje, die ieder een helft van het schild innemen. De kroon op het wapen heeft drie fleurons en twee parels.

De beschrijving is als volgt: *"Gedeeld: I in keel een burcht van zilver, verlicht en met een valhek van sabel, waarop een liggende leeuw van goud, II in sabel 2 bloemen aan gekruiste gebladerde takken, samengebonden door een lint, alles van zilver. Het schild gedekt met een gouden kroon van 3 bladeren en 2 parels."*

N.B. de heraldische kleuren in het schild zijn: keel (rood), zilver (wit), sabel (zwart) en goud (geel).

De Burcht van Voorne

De **Burcht van Voorne** of **Jacoba Burcht**, een mottekasteel gelegen in de plaats Oostvoorne (gemeente Westvoorne) in de Nederlandse provincie Zuid-Holland, werd gebouwd in opdracht van de Heren van Voorne.

Omdat het complex begin 15e eeuw als buitenverblijf voor Jacoba van Beieren fungeerde wordt de nog aanwezige ruïne/reconstructie ook wel Jacoba Burcht

Met de naam 'burcht' duidt men een versterkte ruimte aan waarbinnen men zich in tijd van nood kon terugtrekken. Het oudste deel, de donjon, werd vermoedelijk gebouwd in de tweede helft van de 12e eeuw. Waarschijnlijk zijn Floris van Voorne (1156-1174) of Dirk I van Voorne (1175-1189) de opdrachtgevers geweest.

De reden voor de bouw was waarschijnlijk een strategische, namelijk het optrekken van een versterking tegen vijanden die via de Maasmond zouden willen binnenvallen. Door te bouwen op een motte, een aangelegde zandheuvel, had men een beter zicht over de Maasmond en het omliggende land.

De burcht was - en is nog steeds - omgeven door een gracht en bestond uit de donjon en later ook een ringmuur en een poortgebouw. Waar nu een weiland is stonden de gebouwen die bij de burcht hoorden, de voorburcht. De donjon werd normaal niet bewoond maar diende uitsluitend als versterking waarin men zich in tijd van gevaar terug kon trekken. De bewoonde voorburcht lag in hoefijzervorm tegen de zuidwestkant van de gracht. Sinds 1277 stond daar ook een kapel.

Door problemen met de fundering was de burcht reeds in de 17e eeuw verworden tot een ruïne. De huidige overblijfselen waren tot 15 januari 2016 eigendom van de staat en goed geconserveerd door de Rijksgebouwendienst (Rijksmonumentnr. 38897). Dit monument is op 15 januari 2016 overgedragen aan de Nationale Monumentenorganisatie.

De overblijfselen zijn te bezichtigen. Meerdere straatnamen in Oostvoorne verwijzen naar de aanwezigheid van de overblijfselen van de burcht. Voorbeelden zijn: Ridderlaan, Hoektoren, Ringmuur, Kantelenweg, Donjonweg en Schepenenweg.

De burcht is een rijksmonument.

Oostvoornse Molen

De korenmolen van Oostvoorne is een in 1821 gebouwde korenmolen in het Zuid-Hollandse Oostvoorne. Het is een ronde stenen grondzeiler op een natuurlijke verhoging. De naam-loze molen met twee koppels ste-nen heeft op de wind gemalen tot 1950. Daarna werd uitsluitend elek-trisch gemalen. In 1964 werd de mo-len nog gerestaureerd, maar in 2003 moest een ingrijpende restauratie worden uitgevoerd om de molen weer maalvaardig te maken. In 2004 draaide de molen weer voor het eerst sinds de jaren vijftig. De restauratie werd in 2013 afgerond. Tot deze tijd draaide de molen jaar, namelijk op Nationale Monumentendag in september, Natio-nale Molendag in mei en de VPR-molendag (Voorne Putten en Ro-zenburg) in juli. Sinds 2014 draait de molen weer regelmatig op de eerste zaterdag van de even maanden. De molen is te zien op de Mo-lendijk van Oostvoorn

Dit was het verhaal over de mooie plaatst Oostvoorne. Ik hoop dat jullie het met plezier gelezen hebben. Ook deze keer heb ik de nodige informa-tie gehaald uit de zoekma-chine Wikipedia.

De volgende keer wil ik gaan schrijven over **Hoogvliet**.

Cor Kreft

KRUIKENRUIKER.

De gebruikte jeneverkruiken kwamen vroeger weer terug bij de jeneverstokerij voor hergebruik. De kruikenruikers moesten ruiken of de kruiken hergebruikt konden worden, omdat ze nadat ze leeggedronken waren, wel met andere vloeistoffen werden gevuld.

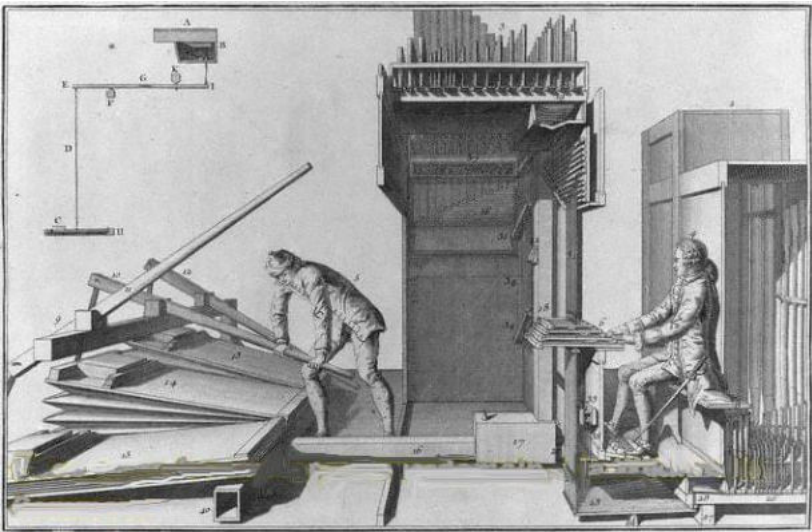

Je geld verdienen met je neus. Dat is maar voor weinig mensen weggelegd. Deze mannen beschikken over een bijzonder goed reukorgaan. Het zijn kruikenruikers in dienst bij Lucas Bols. Ze ruiken of de jeneverkruiken en -flessen geschikt zijn voor hergebruik. Het lukt ze zelfs om twee kruiken tegelijk te besnuffelen. Als er olie, as of andere viezigheid in de kruik heeft gezeten, ruiken ze dat onmiddellijk en wordt de kruik afgekeurd. Een beetje kruikenruiker kon zo wel tweeduizend kruiken per dag verwerken.

Bron: internet

ORGELTRAPPER, orgeltreder

De orgeltrapper, ook wel caltant of pomper genoemd, voorzag in de tijd dat er nog geen elektriciteit was, het orgel tijdens het bespelen door de organist van een constante luchtdruk. Hij moest daartoe op de aan de daarvoor aanwezige blaasbalgen gemonteerde hefboomen treden om het orgel van voldoende lucht te voorzien. Bij grote orgels was meer dan een orgeltrapper noodzakelijk. Meestal was dit een klus voor arme mannen, die zowat konden bijverdienen. Een enkele maal wordt een vrouw als orgeltrapster genoemd, waarschijnlijk in een dorpskerk met een klein orgel.

Sinds eeuwen bleef deze taak voorbehouden aan arme mannen die zo een centje konden bijverdienen. Bij grote orgels zijn meerdere grote blaasbalgen aanwezig en is er dus een volledig team aanwezig om het orgel te voorzien van voldoende lucht. Het werk is soms vermoeiend en menig organist klaagde wel over het feit dat de winddruk niet constant was.

Op grote orgels bevindt zich vaak bij de speeltafel een knop waarmee de organist een belletje, de calcantenbel, kan laten rinkelen, zodat de trappers weten dat ze weer aan het werk moeten gaan.

Cornt van den Barm.
16 1882 - 31 1921
6 12

Orgeltrapper

Bij gemoderniseerde orgels, die naderhand van een elektrische pomp zijn voorzien, is deze knop soms nog steeds in gebruik, maar nu om de motor te starten. Tegenwoordig heeft bijna ieder orgel een elektrische motor om voor de orgelwind te zorgen

Vandaag vinden we op de meeste oude orgels nog steeds de pedalen of hendels van de calcanten, die vaak nog in goede staat zijn, hoewel ze niet meer worden gebruikt. Sinds de invoering van de windmotor komen calcanten alleen nog in de historische uitvoeringspraktijk te pas, bij het bedienen van handbalgen. Zo wordt bij alle concerten in de Pieterskerk in Leiden op het Van Hagerbeer Orgel uit 1643 de windvoorziening verzorgd door het Orgeltrappersgilde.

Bij kleinere orgels, en ook bij het harmonium, zorgt de organist zelf voor de orgelwind. De pedalen voor de blaasbalgen bevinden zich dan onder de speeltafel.

Bron: internet

Vergeeten Verhalen: haven van Spijkenisse

De haven van Spijkenisse is al eeuwenoud. De oudste vermelding dateert uit het jaar 1478, toen er een stuk gors is verkocht bij de Haven van Spijkenisse.

Nu is het een 'haventje' waar vooral rondvaartboten liggen. Het industrieterrein eromheen wordt de komende tijd flink aangepakt. Het verwaarloosde terrein maakt plaats voor een woonwijk met appartementen en herenhuizen.

In de folder voor de nieuwe wijk wordt gesproken over 'comfortabel, sfeervol en een knipoog naar de rijke historie die de omgeving kent'. De historie van de haven van Spijkenisse begint in de 15e eeuw. Bob Benschop van het Streekarchief Voorne-Putten weet daar meer van: "De haven ligt aanvankelijk in buitendijks gebied, vlakbij de plek waar het dorp is ontstaan. Rond die tijd wordt ook de Vierambachtenboezem gegraven, die het overtollig water uit het meertje Oostenrijk afvoert."

Dat water belandt in het Spui waar het wordt opgespaard tot een bepaald peil. Als het water in de Oude Maas laag komt te staan, dan wordt de sluis geopend en loopt het water van het Spui de haven in. De haven wordt op die manier op diepte gehouden en blijft goed bereikbaar.

Drukte

De haven van Spijkenisse kent drukke perioden. Als de oogst van het land wordt gehaald dan varen de schepen af en aan om het naar de markt te brengen. Op de Oude Maas zijn zalmvissers actief. Ook zij maken gebruik van de haven. De griendwerkers uit de buitendijkse gorzen kunnen hun werkgebied alleen per bootje bereiken. Verder is er een veerboot naar Hoogvliet en varen er beurtschippers met goederen.

Gevaar

Tot de aanleg van de Spijkenisse brug en de komst van de RTM-tram zorgt de haven voor bereikbaarheid van het dorp Spijkenisse. De haven is dus belangrijk, maar zorgt ook wel voor overlast. Vooral in de zomer valt het nog wel eens droog met een enorme stank tot gevolg. Aan het eind van de Tweede Wereldoorlog is het water de bron van een dodelijke tyfusepidemie. Tweehonderd mensen worden ziek, zestien van hen overlijden.

Economische impuls

Na de oorlog krijgt Spijkenisse een impuls. Bedrijven als Spijkstaal, VEGE, de betonfabriek en de coöperatieve melkfabriek breiden uit en zorgen voor werkgelegenheid. Burgemeester Blik meldt in 1952 trots dat het dorp vrijwel geen werkloosheid heeft.

Door die bedrijvigheid krijgt de haven een nieuwe economische impuls. In 1961 gaat de gemeenteraad akkoord met de aanleg van het industriegebied dat de motor van Spijkenisse zal worden. De aanleg duurt vijf jaar.

Omvangrijk project

Als eerste moet de dijk langs de Oude Maas worden versterkt en verhoogd en er worden twee nieuwe dijken aangelegd zodat Spijkenisse voldoende wordt beschermd. Vervolgens moet er een nieuwe keersluis komen. Op 26 mei 1961 wordt de eerste paal daarvoor geslagen. Een nieuwe sluis is nodig omdat schepen de oude alleen kunnen passeren bij hoogwater en de deuren van de sluis moeten al gesloten worden als het water in de Oude Maas 1,20 boven NAP komt.

De nieuwe sluis hoeft alleen gesloten te worden bij de waarschuwing 'stormtij' en kan veel grote schepen aan. De haven wordt vervolgens

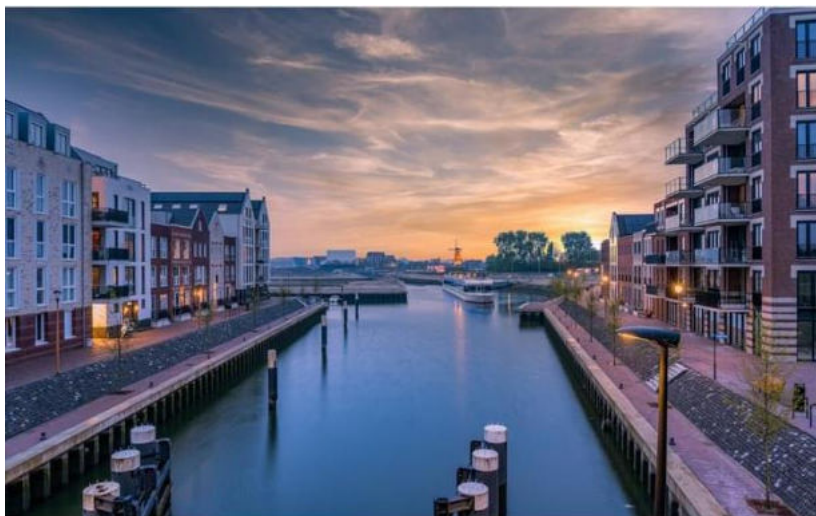
verlengd tot 600 meter met een breedte van 100 meter. Ook komt er een openbare loswal van 100 meter en wordt de kade verdeeld over de bedrijven die zich langs het water vestigen.

Drie miljoen

De politiek is aanvankelijk terughoudend over het industrieterrein, vooral door de investering van drie miljoen gulden. Burgemeester Blik is een groot voorstander. Hij meldt dat er volop belangstelling is voor het terrein. Zowel lokale bedrijven als bedrijven uit het buitenland hebben volgens hem belangstelling om zich op het nieuwe industrieterrein te vestigen. De voorkeur gaat uit naar overslagbedrijven die geen geluids- of stankoverlast voor de inwoners veroorzaken. De burgemeester zegt daar destijds over: "Dat is in deze omgeving onaanvaardbaar, gezien de vele kwalijke dampen, die wij toch al moeten inademen."

De aanleg van het industrieterrein is in het najaar van 1966 afgerond. Ruim 200.000 vierkante meter wordt uitgegeven aan bedrijven die de economie van Spijkenisse een boost geven. Vijftig jaar later is het industrieterrein op de schop gegaan. Industrie trekt steeds meer weg uit de stad en het terrein verloedert. Spijkenisse gaat een nieuwbouw zetten op het terrein langs de Oude Maas. De verkoop van de woningen is al begonnen.

De haven en alles er omheen heeft nu een totaal ander aanzicht gekregen.

STOELENZETSTER.

Voor het kerstconcert in de Catharijnekerk worden door de koorleden de stoelen keurig in het gelid gezet. En dat is best een hele klus. Maar in de zeventiende eeuw waren veel vrouwen blij met een baantje als stoelenzetster.

Weduwen hadden het in de zeventiende eeuw niet echt gemakkelijk. Dolblij waren ze dus, wanneer ze een baantje aangeboden kregen vanuit de kerk. Lekker, want zo kon er wat extra's bijverdient worden. In die tijd was het gebruikelijk dat kerkgangers nog hun eigen stoel meenamen om naar de dienst te luisteren of om er eentje te huren bij de stoelenzetster. Gelukkig voor de dames werden de kerkgangers het gesjouw al snel zat en ging men er standaard eentje huren.

Voor de kerkdienst begon moest de stoelenzetster de stoelen (vaak op nummer) klaarzetten. Zodra de kerkganger de kerk betrad, werd deze naar de

gehuurde stoel begeleid. De prijs van de stoel was afhankelijk van de gehoorafstand van het spreekgestoelte, de plaats in de kerk en de fraaiheid van de stoel. Een stoelenzetster verdiende voor ongeveer 360 stoelen per dienst op jaarbasis zo'n 418 gulden.

Dan was het natuurlijk wel te hopen dat de voorganger goede preken verzorgde en de kerk lekker vol zat, anders kon ze naar haar stuivers fluiten. Afhankelijk van de grootte van de kerk kwam het voor dat er meerdere stoelenzetsters aanwezig waren. Het gebeurde regelmatig dat de dames, vanwege hun enorme armoede, te diep in het glaasje hadden gekeken. Menig dienst werd ruw verstoord door ruziënde dames, die aan het bekvechten waren over de prijs van de stoelen en de gemeenschappelijk opslagruimte. De kerk werd dat gedoe zat. Eind zeventiende eeuw kwamen de stoelenzetsters in loondienst, waardoor de onderlinge concurrentie voorbij was. Natuurlijk was het wel azen geblazen op een plekje wanneer er een stoelenzetster doodging.

Om het schrale inkomen wat te verhogen, verzorgden de stoelenzetsters ook de 'stoven' voor de notabelen en de kerkvoogden. Die betaalden daar 10 gulden per jaar voor, om met warme voeten naar de dienst te kunnen luisteren. In documenten uit 1860 is te lezen dat de dames ook nog eens 60 gulden extra per jaar konden verdienen, door vier keer per jaar de kerk van voor naar achteren eens lekker te schrobben. Alle vuiligheid moest ten alle tijden verwijderd worden en de boel moest voor iedere dienst aangeveegd worden. Indien aanwezig moest er ook nog eens zand gestrooid worden. Een echte vetpot voor de stoelenzetster, dat was het dus niet!

Bron: internet

Agenda

12 dec. 2021
zondagmiddag

Zangdienst in Breepleinkerker

16.00 uur
Rotterdam

23 dec. 2021
donderdag

Kerstconcert Sint-Catharijnekerker

20.00 uur
Brielle

26 dec. 2021
zondag

Schipperskerstfeest in de Pelgrimskerk

16.00 uur
Rotterdam

Wist U dat...? vanwege Corona
Het mannenkoor voorlopig niet repeteert op donderdagavond
in gebouw De Kern, Eikenlaan 2 in Spijkenisse.